

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou, Ph.D., ve věci

žalobce: L. K.
bytem H.359, H.
adresa pro doručování PO BOX x, M. T.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 26. 10. 2017, č. j. 540 504 1422/315-LBO,
ve věci starobního důchodu,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce navrhl přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 26. 10. 2017, č. j. 540 504 1422/315 – LBO, kterým žalovaná zamítla námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 26. 7. 2017, č. j. 1 – 2R – 26. 7. 2017 – 421/540 504 1422, jímž žalobci přiznala ode dne 4. 7. 2017 starobní důchod ve výši 11 237 Kč měsíčně.
2. Žalobce v žalobě namítal, že výpočet byl proveden nesprávně, a to zejména proto, že v roce 2014 byla výše výpočtového základu 12 245 Kč a v roce 2017 výpočtový základ činil 16 545 Kč. Ve výpočtových základech je značný rozdíl, ale vypočtený důchod byl stejný.
3. V doplnění žaloby žalobce dále namítl, že žalovaná nepřihlédla k § 71 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), a to s ohledem na skutečnost, že žalobce odpracoval 17 let v I. pracovní kategorii. Žalobce navrhl s ohledem na přiložené listinné důkazy, aby soud rozhodl o provedení nového výpočtu starobního důchodu Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

s přihlédnutím k výši výpočtového základu a § 71 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. Žalobce k žalobě přiložil námitky proti prvostupňovému rozhodnutí a osobní list důchodového pojištění ze dne 3. 7. 2014.

4. Pro úplnost soud dodává, že ze společné žaloby vyloučil k samostatnému projednání rozhodnutí věci týkající se invalidního důchodu a doplatky z invalidního a starobního důchodu.
5. **Žalovaná ve vyjádření k žalobě** uvedla, že žalobce podal dne 7. 4. 2014 žádost o starobní důchod pod § 31 zákona o důchodovém pojištění a dne 6. 6. 2014 žádost o invalidní důchod. Protože žalobce v rámci řízení o námitkách vzal žádost o nepravomocně přiznaný starobní důchod zpět, rozhodnutím žalované ze dne 26. 1. 2016 mu byl odňat starobní důchod a přiznán ode dne 15. 7. 2014 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Při stanovení výše invalidního důchodu žalovaná zjistila postupem v návaznosti na § 42 odst. 2 a 4 zákona o důchodovém pojištění vyměřovací základ ve výši 25 942 Kč měsíčně.
6. Žalovaná odkázala na § 38 a § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění. V případě žalobce v souladu s § 18 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění je rozhodné období let 1986 až 2013 pro výpočet osobního vyměřovacího základu, který činil 14 604 Kč. Pro stanovení výše invalidního důchodu je rozhodující jednak výše základní výměry důchodu, která podle § 41 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění činila ke dni přiznání invalidního důchodu 2 340 Kč, a dále výše procentní výměry důchodu, jejíž výpočet upravuje § 41 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. Procentní výměra invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně podle § 41 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění činí 0,5 % výpočtového základu měsíčně za každý celý rok doby pojištění, jedná-li se o invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. V případě žalobce byla při zjištění délky doby pojištění v souladu s § 41 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění zhodnocena nejen získaná doba pojištění, ale též tzv. dopočtená doba, kterou je doba ode dne vzniku nároku na invalidní důchod do dosažení důchodového věku bezdětné ženy stejného data narození podle § 32 zákona o důchodovém pojištění. Celková dopočtená doba 782 dnů byla v souladu s § 41 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění zkrácena v poměru doby pojištění 12 162 dnů získaných od 18 let do nároku na invalidní důchod ku 15 412 dnům, tj. počet odpovídající skutečnému počtu dnů od 18 let věku do nároku na invalidní důchod. Pro výpočet důchodu byla započtena ve sníženém rozsahu 617 dnů.
7. Doba pojištění, dopočtená doba po zkrácení podle § 41 odst. 5 písm. b) zákona o důchodovém pojištění a náhradní doba pojištění v rozsahu 80 % činily celkově 36 roků a 244 dnů pojištění.
8. Podle § 42 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění pojištěnci, který ke dni vzniku nároku na invalidní důchod získal aspoň 15 roků doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, náleží procentní výměra invalidního důchodu nejméně ve výši jedné třetiny částky stanovené podle odst. 2, jde-li o invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.
9. Podle § 42 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění výše procentní výměry invalidního důchodu osoby činí měsíčně 45 % výpočtového základu; pro účely stanovení výpočtového základu se za osobní vyměřovací základ považuje všeobecný vyměřovací základ, který o 2 roky předchází roku přiznání invalidního důchodu, vynásobený přepočítacím koeficientem (§ 17 odst. 4) pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu. Pro výši základní výměry tohoto důchodu platí § 41 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění

obdobně. Osobní vyměřovací základ žalobce činil všeobecný vyměřovací základ za rok 2012 celkem 25 903 Kč krát koeficient 1,0015. Podle vyhlášky č. 296/2013 Sb., o výši všeobecného vyměřovacího základu za rok 2012, přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2012, redukčních hranic pro stanovení výpočtového základu pro rok 2014 a základní výměry důchodu stanovené pro rok 2014 a o zvýšení důchodů v roce 2014, pro rok 2014 výše první redukční hranice pro stanovení výpočtového základu činila 11 415 Kč. Podle § 15 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění v období po roce 2014 se výpočtový základ stanovil z osobního vyměřovacího základu, takže písm. a) do částky první redukční hranice se počítá 100 %, písm. b) z částky nad první redukční hranici do druhé redukční hranice se počítá 26 %.

10. Výpočtový základ tvoří 26 % z částky 14 527 Kč (rozdíl mezi 25 942 Kč a 11 415 Kč), tj. 3 778 Kč plus první redukční hranice 11 415 Kč rovná se 15 193 Kč. Jedna třetina ze 45 % výpočtového základu 15 193 Kč činí 2 279 Kč. To je procentní výměra invalidního důchodu a spolu se základní výměrou 2 340 Kč byl žalobci ode dne 15. 7. 2014 přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně ve výši 4 619 Kč měsíčně.
11. Žalovaná odkázala na § 28 a § 32 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění a uvedla, že důchodový věk žalobce činí 63 roků a 2 měsíce a tohoto věku žalobce dosáhl dne 4. 7. 2017. Podle § 29 odst. 1 písm. i) zákona o důchodovém pojištění měl žalobce nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně 33 let. Žalobce ke dni 4. 7. 2017 získal pro nárok na starobní důchod celkem 12 871 dnů pojištění, tj. 35 roků a 96 dnů pojištění a splnil tak podmínky pro vznik nároku na starobní důchod ode dne 4. 7. 2017.
12. Výše starobního důchodu se skládá ze základní a procentní výměry (§ 4 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění). Procentní výměra byla v souladu s § 33 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění stanovena procentní sazbou z výpočtového základu podle doby pojištění získané do vzniku nároku na starobní důchod.
13. Do doby pojištění se pro účely výpočtu procentní výměry důchodů započítávají náhradní doby pojištění pouze v rozsahu 80 %. Vzhledem k tomu, že žalobce získal do dne vzniku nároku po této úpravě 35 celých roků pojištění, činí podle § 34 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění výše procentní výměry do vzniku nároku 52,5 % výpočtového základu měsíčně (35 celých roků krát 1,5).
14. Při výpočtu výpočtového základu vycházela žalovaná z osobního vyměřovacího základu. Ten určila v souladu s § 16 zákona o důchodovém pojištění jako měsíční průměr úhrnu ročních vyměřovacích základů žalobce za rozhodné období let 1986 až 2016. Rozhodným obdobím pro stanovení osobního vyměřovacího základu je období, které začíná kalendářním rokem bezprostředně následujícím po roce, v němž pojištěnec dosáhl 18 let věku, a končí kalendářním rokem, který bezprostředně předchází roku přiznání důchodu. Do rozhodného období se nezahrnují kalendářní roky před rokem 1986 (§ 18 zákona o důchodovém pojištění). Měsíční průměr úhrnu ročních vyměřovacích základů se vypočte jako součin koeficientu 30,4167 a podílu úhrnu ročních vyměřovacích základů za rozhodné období a počtu kalendářních dnů připadajících na rozhodné období; jsou-li v rozhodném období vyloučené doby, snižuje se o ně počet kalendářních dnů připadajících na rozhodné období. Roční vyměřovací základy byly přitom stanoveny jako součin úhrnů vyměřovacích základů účastníka řízení za jednotlivé kalendářní roky v rozhodném období a koeficientů nárůstu všeobecného vyměřovacího základu podle § 17 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Jak úhrny vyměřovacích základů, tak koeficienty nárůstu za jednotlivé kalendářní roky jsou uvedeny v osobním listu důchodového pojištění.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

Koeficient nárůstu všeobecného vyměřovacího základu se stanoví jako podíl všeobecného vyměřovacího základu za kalendářní rok, který o dva roky předchází roku přiznání důchodu, vynásobeného přepočítacím koeficientem, a všeobecného vyměřovacího základu za kalendářní rok, za který se vypočítává roční vyměřovací základ; tento koeficient se stanoví s přesností na čtyři platná desetinná místa. Koeficient nárůstu všeobecného vyměřovacího základu činí vždy nejméně hodnotu 1. S ohledem na uvedené činí osobní vyměřovací základ žalobce 14 383 Kč.

15. Ve smyslu § 19 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění starobní a invalidní důchod pojištěnce, který pobíral nebo pobírá některý z těchto důchodů nebo plný invalidní nebo částečný invalidní důchod, popřípadě důchod za výsluhu let, nesmí být vyměřen z nižšího výpočtového základu, než kolik činí výpočtový základ stanovený podle § 15 z osobního vyměřovacího základu, z něhož byl dřívější důchod vyměřen. V případě žalobce se jedná o invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně a osobní vyměřovací základ 25 942 Kč, vynásobený koeficientem stanoveným jako podíl, v jehož čitateli je součin všeobecného vyměřovacího základu za kalendářní rok, který o dva roky předchází roku přiznání důchodu (v případě žalobce jde o rok 2015, tj. 27 156 Kč), a přepočítacího koeficientu (1,0396 podle § 17 odst. 4) pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu, a ve jmenovateli je všeobecný vyměřovací základ za poslední kalendářní rok rozhodného období, z něhož byl zjištěn osobní vyměřovací základ při přiznání dřívějšího důchodu. Pokud dřívější důchod nebyl vyměřen z vyměřovacích základů stanovených za rozhodné období (§ 18), což je případ žalobce, postupuje se podle věty první s tím, že ve jmenovateli je všeobecný vyměřovací základ za kalendářní rok předcházející kalendářnímu roku přiznání dřívějšího důchodu. V případě žalobce jde o rok 2013, tj. 25 903 Kč. Jestliže tento dřívější důchod nebyl vyměřen z výpočtového základu, považuje se za osobní vyměřovací základ všeobecný vyměřovací základ, z něhož byl tento důchod vyměřen, vynásobený přepočítacím koeficientem pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu. Pokud pojištěnec pobíral více důchodů, použije se nejvyšší výpočtový základ stanovený podle věty první a druhé. Koeficient podle věty první se stanoví s přesností na 4 platná desetinná místa. Ustanovení § 16 odst. 9 zde platí obdobně.
16. V citovaném ustanovení je obsažena záruka, že žádný z budoucích důchodů pojištěnce, který již pobíral nebo dosud pobírá, nesmí být vypočten z nižšího výpočtového základu, než z něhož byl vypočten předchozí, popřípadě dosavadní důchod. Žalovaná v souladu s § 19 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění vypočetla tzv. zachovaný osobní vyměřovací základ, který má účastník řízení uveden v osobním listu důchodového pojištění a který v případě žalobce činí 28 275 Kč (25 942 Kč krát 1,0899).
17. Podle § 15 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění se v období po roce 2014 výpočtový základ stanoví z osobního vyměřovacího základu (§ 16) tak, že písm. a) do částky první redukční hranice se počítá 100 %, písm. b) z částky nad první redukční hranici do druhé redukční hranice se počítá 26 %, písm. c) k částce nad druhou redukční hranici se nepřihlíží.
18. Podle § 2 nařízení vlády č. 325/2016 Sb., o výši všeobecného vyměřovacího základu za rok 2015, přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2015, redukčních hranic pro stanovení výpočtového základu pro rok 2017 a základní výměry důchodu stanovené pro rok 2017 a o zvýšení důchodů v roce 2017, pro rok 2017 výše písm. a) první redukční hranice pro stanovení výpočtového základu činí 12 423 Kč, písm. b) druhé redukční hranice pro stanovení výpočtového základu činí 112 928 Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

19. Výpočtový základ žalobce žalovaná s ohledem na uvedené stanovila na 16 545 Kč - 12 423 Kč plus $[(28\,275\text{ Kč} - 12\,423\text{ Kč}) \times 0,26]$. Procentní výměra ke dni vzniku nároku na starobní důchod žalobce činila 52,5 % výpočtového základu, tj. 8 688 Kč.
20. Základní výměra starobního důchodu podle § 33 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve spojení s § 3 nařízení vlády č. 325/2016 Sb. pro rok 2017 činila 2 550 Kč.
21. Výši starobního důchodu žalovaná stanovila jako součet základní a procentní výměry, tj. 2 550 Kč plus 8 687 Kč, celkem tedy starobní důchod žalobce činil ode dne 4. 7. 2017 částku 11 237 Kč.
22. S ohledem na výše uvedené byly důchody žalobci spočteny zcela v souladu s platnými právními předpisy. Jeho invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně ode dne 15. 7. 2014 byl spočítán z výpočtového základu 15 193 Kč, nikoliv z částky 12 245 Kč, jak žalobce uvedl v žalobě.
23. V **replce žalobce** uvedl, že po prostudování vyjádření žalované k žalobě považuje za nutné sdělit, že jeho důchod byl nesprávně vypočten s ohledem k § 71 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění a k této námitce se žalovaná nevyjádřila.
24. **Při jednání soudu** žalobce vzal zpět námitku týkající se výpočtového základu. Podle § 71 zákona o důchodovém pojištění žalobci náleží zvýšený důchod, žalovaná měla zohlednit I. kategorii funkcí (u bývalého SNB). Žalovaná při jednání odkázala na to, že žalobce nesplnil podmínku zohlednění I. kategorie funkcí, protože nebyl v této pracovní kategorii zaměstnán ke dni 31. 12. 1992. O alternativní výpočet důchodu podle zákona č. 100/1988 Sb. (o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 1995) může žalobce požádat, byť by pro něj zřejmě nebyl výhodnější, protože mu byl důchod vypočten s přihlédnutím k § 42 odst. 2 a 4 zákona o důchodovém pojištění, což bylo pro žalobce výhodnější než skutečný vyměřovací základ.
25. Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci **přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 26. 10. 2017.
26. Soud zjistil ze **správního spisu** z žádosti o starobní důchod ze dne 18. 5. 2017, že žalobce požádal o starobní důchod s odkazem na to, že pobírá invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.
27. Pro úplnost soud dodává, že podle rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 5. 2015, č. j. 18 Ad 2/2015-15 byla žaloba žalobce ve věci starobního důchodu přiznaného ode dne 10. 6. 2014 ve výši 6 640 Kč měsíčně zamítnuta. V citovaném rozsudku soud žalobci vysvětlil k jeho námitce, že má odpracováno 17 let v I. kategorii a celkovou délku odpracovaných 35 let a že nesplňuje podmínku pro odchod do důchodu v 55 letech. Již žalovaná ve svém rozhodnutí ze dne 8. 12. 2014 žalobci objasnila, že žalobci nevznikl nárok na starobní důchod s přihlédnutím k § 74 zákona o důchodovém pojištění a § 174 odst. 1 zákona č. 100/1988 Sb., protože pracovní poměr žalobce v I. pracovní kategorii nebo II. kategorii funkcí netrvaly ke dni 31. 12. 1992. Žalobce službu v preferované kategorii ukončil dne 31. 3. 1992. Žalovaná tak správně žalobci přiznala starobní důchod podle § 31 zákona o důchodovém pojištění.

28. Podle rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 18. 2. 2015, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 12. 2014, o opravě zřejmých nesprávností v rozhodnutí žalované č. II ze dne 15. 9. 2014, bylo žalobci vysvětleno, že nemá nárok na důchod podle § 71 zákona o důchodovém pojištění a podle § 174 zákona č. 100/1988 Sb., protože jeho služba netrvala ke dni 31. 12. 1992.
29. Podle osobního listu důchodového pojištění ze dne 11. 12. 2015 i ze dne 6. 6. 2017 a dalších založených ve spise měl žalobce v I. kategorii funkcí vykázanou dobu ode dne 3. 4. 1973 do 28. 3. 1975, od 1. 12. 1976 do 31. 12. 1985 a od 1. 1. 1986 do 31. 3. 1992.
30. V napadeném rozhodnutí žalovaná k námitkám žalobce proti výpočtovému základu k návrhu zaslání doplatku starobního důchodu za červenec a srpen 2017, které mu byly nezákonně zadrženy, uvedla, že žalobce uplatnil dne 7. 4. 2014 žádost o starobní důchod podle § 31 zákona o důchodovém pojištění a dne 6. 6. 2014 žádost o invalidní důchod. Protože v rámci řízení o námitkách vzal žalobce žádost o nepravomocně přiznaný starobní důchod zpět, rozhodnutím žalované ze dne 26. 1. 2016 mu byl odňat starobní důchod a přiznan ode dne 15. 7. 2014 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Při stanovení výše invalidního důchodu byl postupem podle § 42 odst. 2 a 4 zákona o důchodovém pojištění zjištěn osobní vyměřovací základ žalobce ve výši 25 942 Kč měsíčně. Žalovaná odkázala na § 28 a § 32 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění a na to, že důchodový věk žalobce činil 63 let a 2 měsíce a tohoto věku žalobce dosáhl dne 4. 7. 2017. Žalovaná popsala postup při stanovení výše starobního důchodu (jak byl popsán podrobně výše ve vyjádření žalované k žalobě).
31. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
32. Podle § 74 zákona o důchodovém pojištění *nároky na snížení věkové hranice pro vznik nároku na starobní důchod podle předpisů platných před 1. lednem 1996 po odpracování stanovené doby zaměstnání v I. pracovní kategorii nebo v I. (II.) kategorii funkcí zůstávají zachovány. Snížená věková hranice pro vznik nároku na starobní důchod se přitom považuje pro účely tohoto zákona za důchodový věk.*
33. Podle § 174 odst. 1 zákona č. 100/1988 Sb., ve znění účinném ke dni 31. 12. 1995, *občan, který vykonával před 1. lednem 1993 zaměstnání I. pracovní kategorie, popřípadě službu I. nebo II. kategorie funkcí, má po 31. prosinci 1992 nárok na starobní důchod též, jestliže byl zaměstnán nejméně 25 roků a dosáhl věku alespoň*
- a) 56 let, byl-li zaměstnán nejméně 14 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. a), popřípadě 9,5 roku, jde-li o takové zaměstnání v uranových dolech, nebo 19 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. b) až h) anebo 19 roků ve službě I. kategorie funkcí,
 - b) 57 let, byl-li zaměstnán nejméně 13 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. a), popřípadě 9 roků, jde-li o takové zaměstnání v uranových dolech, nebo 18 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. b) až h) anebo 18 roků ve službě I. kategorie funkcí,
 - c) 58 let, byl-li zaměstnán nejméně 12 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. a), popřípadě 8 roků, jde-li o takové zaměstnání v uranových dolech, nebo 16 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. b) až h) anebo 16 roků ve službě I. kategorie funkcí nebo 17,5 roku ve službě II. kategorie funkcí, nebo
 - d) 59 let, byl-li zaměstnán nejméně 11 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. a), popřípadě 7,5 roku, jde-li o takové zaměstnání v uranových dolech, nebo 15 roků

v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. b) až l) anebo 15 roků ve službě I. nebo II. kategorie funkcí.

34. Podle § 174 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., ve znění účinném ke dni 31. 12. 1995, podmínkou vzniku nároku na starobní důchod podle odstavce 1 je, že zaměstnání I. pracovní kategorie nebo služba I. nebo II. kategorie funkcí trvaly ke dni 31. prosince 1992; za zaměstnání se pro tyto účely považují i náhradní doby a doby uvedené v § 5 odst. 1 a v § 6 odst. 1 nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 117/1988 Sb.
35. V souzené věci nebylo mezi účastníky řízení sporné, že žalobce odpracoval v preferované pracovní kategorii dobu od 3. 4. 1973 do 28. 3. 1975 a od 1. 12. 1976 do 31. 3. 1992.
36. Mezi účastníky řízení nebylo rovněž sporné, že žalobce v této preferované kategorii ukončil pracovní poměr ke dni 31. 3. 1992 a že ke dni 31. 12. 1992 tento pracovní poměr žalobce netrval.
37. Žalobce tak nesplnil podmínku podle § 174 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., protože jeho pracovní poměr netrval ke dni 31. 12. 1992, resp. v celém roce 1992. Žalobce ke dni 31. 12. 1992 v preferované pracovní kategorii nepracoval již devět měsíců. Žalobce tak nemohl mít nárok na starobní důchod v dřívějším věku, ale měl ho až v 63 letech a 2 měsících věku, v souladu s § 28, § 29 a § 32 zákona o důchodovém pojištění, o čemž není sporu a jak správně popsala podrobně žalovaná v napadeném rozhodnutí a ve svém vyjádření k žalobě.
38. Ze stejného důvodu neměl žalobce nárok na výši důchodu podle předpisů účinných do 31. 12. 1995, v souladu s § 71 zákona o důchodovém pojištění a § 174 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb.
39. Podle § 71 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění *výše starobního, plného invalidního a částečného invalidního důchodu, na který vznikne nárok v době od 1. ledna 1996 do 31. prosince 2005, nesmí být nižší než výše důchodu, která by náležela, kdyby důchod byl přiznán podle předpisů platných ke dni 31. prosince 1995 v rozsahu uvedeném v odstavci 4, a to včetně zvýšení, která by náležela k tomuto důchodu pouze k tomuto dni. Pro účely porovnání výší starobních, plných invalidních a částečných invalidních důchodů podle věty první se výší těchto důchodů rozumí procentní výměry těchto důchodů. Výše základní výměry starobního, plného invalidního a částečného invalidního důchodu, pokud se jejich výše stanoví po 31. prosinci 1995 s použitím předpisů platných před 1. lednem 1996, se stanoví podle předpisů platných ke dni, od něhož se přiznává důchod; přitom v této výši základní výměry důchodu je zahrnuto zvýšení o pevnou částku.*
40. Podle § 71 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění *získal-li pojištěnec alespoň jeden rok zaměstnání, které bylo podle předpisů platných před 1. červnem 1992 zařazeno do I. (II.) pracovní kategorie nebo do I. (II.) kategorie funkcí, postupuje se při stanovení výše starobního, plného invalidního a částečného invalidního důchodu podle odstavce 1, vznikne-li nárok na důchod v době od 1. ledna 1996 do 31. prosince 2018. V období po 31. prosinci 2005 se podle věty první postupuje jen na žádost pojištěnce. Věta první neplatí v případě, vznikl-li nárok na invalidní důchod po 31. prosinci 2011.*
41. Podle § 71 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění *pro stanovení výše důchodů uvedených v odstavcích 1 a 2 podle předpisů platných ke dni 31. prosince 1995 se použije ustanovení těchto předpisů o průměrném měsíčním výdělku, včetně určení rozhodného období pro jeho výpočet, o výši důchodu a o nejvyšší a nejnižší výměře důchodu, s výjimkou ustanovení o úpravě důchodů,*

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

kteřé jsou jediným zdrojem příjmu, a s výjimkou ustanovení umožňujícího na základě žádosti pojištěnce požádat po 31. prosinci 1990 o vyměření výše důchodu podle předpisů platných před 1. říjnem 1988; přitom při určení výdělků za dobu po 31. prosinci 1995 se postupuje podle § 16 odst. 3 a 4 a při určení dopočtené doby se postupuje podle § 41 odst. 4.

42. Ustanovení § 71 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění se na žalobce nevztahuje, protože mu nárok na starobní důchod nevznikl do 31. 12. 2005.
43. Podle zákona o důchodovém pojištění se v některých případech (srov. § 71, § 72 odst. 1, § 75 a § 76 odst. 1 tohoto zákona) přiznávají důchody s použitím předpisů platných před 1. lednem 1996 (srov. § 71 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění; Příb, Jan. *Zvyšování důchodů z důchodového pojištění*. Právo a zaměstnání 3/1996, ASPI – literatura k § 71 ZDP, LIT5826CZ).
44. Pro úplnost soud dodává, že přechodné ustanovení § 71 zákona o důchodovém pojištění umožňuje pojištěncům podání žádosti o srovnávací výpočet. Ten však nelze provést u invalidních důchodů, a to podle výslovného ustanovení § 71 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, přijatého změnovým zákonem č. 200/2011 Sb. s účinností od 30. 9. 2011, který upřesnil, že ustanovení o srovnávacím výpočtu pro pojištěnce s alespoň jedním získaným rokem zaměstnání preferované pracovní kategorie neplatí v případě, vznikl-li nárok na invalidní důchod po 31. 12. 2011.
45. Žalobní námitka, že se na žalobce vztahoval § 71 zákona o důchodovém pojištění a § 174 zákona č. 100/1988 Sb. a proto má mít vyšší důchod, je nedůvodná, protože pracovní poměr žalobce v preferované pracovní kategorii trval jen do 31. 3. 1992 a nadto žalobce o srovnávací výpočet nepožádal. Jak uvedla žalovaná při jednání, tuto žádost si žalobce může podat (byť uvedla, že by výpočet nebyl pro žalobce výhodnější, protože mu byl výpočet starobního důchodu proveden podle § 42 odst. 2 a 4 zákona o důchodovém pojištění). Pokud však podmínka zaměstnání v preferované pracovní kategorii není splněna či její nesplnění není prominuto, i kdyby byla výše důchodu podle předpisů účinných do 31. 12. 1995 vyšší, nemohla by žalovaná žalobci vyšší starobní důchod přiznat.
46. Podle § 5 odst. 1 nařízení vlády č. 117/1988 Sb., o zařazování zaměstnání do I. a II. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení, ve znění účinném do 31. 5. 1992, *jako doba zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie se započítávají, jestliže jsou obklopeny touto dobou, též*
 - a) *dny pracovního klidu,*
 - b) *doba dovolené na zotavenou, dodatkové dovolené, zvláštní dodatkové dovolené a další dovolené,*
 - c) *doba náhradního volna za práci přesčas a ve dnech pracovního klidu,*
 - d) *doba převedení pracovníka na jinou práci, k němuž je organizace oprávněna i bez jeho souhlasu,*
 - e) *doba, po kterou pracovník nemohl konat práci pro překážky v práci na straně organizace, včetně přerušení práce způsobeného nepříznivými povětrnostními vlivy,*
 - f) *doba, po kterou pracovník nemohl konat práci pro důležitou osobní překážku v práci v rozsahu stanoveném pracovněprávními předpisy, pokud pracovníkovi náleží náhrada mzdy,*
 - g) *doba, po kterou pracovník nemohl konat práci pro překážku v práci z důvodu obecného zájmu, nejde-li o dobu zaměstnání,*

- h) *doba převedení pracovníka na jinou práci v zájmu ochrany zdraví jiných osob před přenosnými nemocemi nebo převedení na jinou práci těhotné ženy nebo matky dítěte mladšího než devět měsíců pro výkon práce, kterou nesmějí být tyto ženy zaměstnávány.*
 - i) *doba převedení pracovníka na jinou práci v zájmu ochrany zdraví jiných osob před přenosnými nemocemi nebo převedení na jinou práci těhotné ženy nebo matky dítěte mladšího než devět měsíců pro výkon práce, kterou nesmějí být tyto ženy zaměstnávány.*
47. Podle § 6 odst. 1 nařízení vlády č. 117/1988 Sb. jako doba zaměstnání I. pracovní kategorie v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech se započítávají, jestliže jsou obklopeny touto dobou, doby uvedené v § 5 odst. 1 písm. a) až f) a doby těchto překážek v práci na straně pracovníka z důvodu obecného zájmu:
- a) *výkonu funkce neuvolněného poslance Federálního shromáždění, České národní rady, Slovenské národní rady a národního výboru,*
 - b) *výkonu funkce soudce z lidu a člena výboru lidové kontroly,*
 - c) *výkonu funkce neuvolněného člena orgánu Komunistické strany Československa, Revolučního odborového hnutí a Socialistického svazu mládeže,*
 - d) *výkonu služby v Lidových milicích,*
 - e) *výkonu volebního práva,*
 - f) *výkonu občanských povinností svědka, znalce, tlumočníka a jiných osob předvolaných k jednání u národního výboru nebo jeho zařízení, soudu nebo jiného státního orgánu,*
 - g) *účasti na všech úkonech potřebných ke splnění úkolů organizovaného dárce krve,*
 - h) *poskytnutí první pomoci, povinné lékařské prohlídky, opatření proti přenosným nemocem, jiných naléhavých opatření léčebně preventivní péče, a*
 - i) *poskytnutí osobní pomoci při požární ochraně, živelních událostech nebo v jiných obdobných mimořádných případech.*
48. Žalobce žádnou ze shora uvedených dob netvrdil, ani neprokázal.
49. Závěrem soud shrnuje, že žalovaná zjistila správně skutkový stav, vybrala správně právní předpisy, pod které jej subsumovala a z toho vyvodila v souladu se zákonem správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil. Napadené rozhodnutí bylo přezkoumatelné, obsahovalo všechny náležitosti podle § 68 odst. 3 správního řádu a dostatečné důvody rozhodnutí.
50. Úspěšná žalovaná a neúspěšný žalobce nemají právo na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 12. března 2019

JUDr. Martina Radkova, Ph.D. v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

